

ЗАЛЕСЬКИЙ Тадей Степанович (крипт. — Т. З-ий; 28. 08. 1883, с. Тростянець Малий, нині Золочів. р-ну Львів. обл. — 10. 01. 1976, м. Трентон, похов. у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США) — педагог, громадський діяч. Брат **О. Залеського**. Закін. гімназію у Золочеві (1904), вивчав філологію у Львів. університеті (1904–09). Від 1909 викладав укр. мову і літературу в учит. семінарії, був настоятелем бурси, водночас від 1911 — управителем приват. жін. учит. семінарії у м. Заліщики (нині Терноп. обл.). Співзасн. товариства «Рідна школа», Укр. пед. товариства, чл. філії товариства «Просвіта» у Заліщиках. 1913 — у гімназії в м. Самбір (нині Львів. обл.). 1914–17 перебував у Відні, викладав на учит. курсах. Після повернення у Самбір — проф. гімназії. Один з організаторів встановлення укр. влади у місті в листопаді 1918. Обраний чл. повіт. комісаріату і делегатом Укр. нац. ради ЗУНР від Самбір. пов. У складі делегації ЗУНР брав участь у проголошенні Акта Злуки і роботі Трудового конгресу України. В червні 1919 заарешт., до січня 1920 перебував у польс. таборах для інтернованих. Від 1920 викладав в укр. класах держ. гімназії, водночас 1921–22 та 1924–25 — директор жін. гімназії «Рідної школи», 1939–41 — у польс. школі, 1941–44 — укр. гімназії у м. Стрий (Львів. обл.). Влітку 1944 емігрував на Захід, перебував у

таборах для переміщ. осіб в Австрії й Німеччині. 1948 виїхав до Канади, мешкав у Вінніпезі, згодом — у Торонто. Продовжував громад.-просвітн. діяльність, викладав в укр. школах і на курсах українознавства, брав участь у роботі Об'єдн. укр. педагогів, Учит. пед. товариства та ін. організацій. 1971 переїхав до США.

Основні праці

Українські бурси та їх організація // Укр. учит. громада. Л., 1918; Спомини про І. Франка // ЛНВ. 1930. Т. 103; Слово у розумінні Шевченка // Київ. Філадельфія, 1963. Ч. 5–6; До характеристики української провідної верстви 2-ої половини 18-го століття // Гомін України. 1963–64; Шевченко і Мазепа // Київ. Філадельфія, 1964. Ч. 3; Шевченко і Галичина // Там само. Ч. 4; Маркіян Шашкевич – соборник // Шашкевичіана. 1965. Ч. 4–5.

Рекомендована література

1. Верига В. Там, де Дністер круто в'ється. Торонто; Нью-Йорк, 1974;
2. Залеський О. Пам'яті зразкового педагога // Америка. 1976, 24 лют.;
3. Рудницький Я. Св. пам'яті Тадея Залеського // Наша мета. 1976, 17 квіт.

[П. З. Гуцал](#)

Бібліографічний опис:

Залеський Тадей Степанович / П. З. Гуцал // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14744>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).